

BESLUITENLIJST

Besluitenlijst van de vergadering gehouden op vrijdag 20 december 2024
in de Tuinzaal van het Catshuis,
aangevangen 's morgen om 11.00 uur

---

0. Vaststelling agenda

Vastgesteld.

1a. Notulen van de vergadering van 22 november 2024 (nr.3821999)

Vastgesteld.

1b. P-Notulen van de vergadering van 22 november 2024 (nr.3822004)

Vastgesteld.

1c. Notulen van de vergadering van 29 november 2024 (nr.3822013 en nr.3822094)

Vastgesteld.

2. Oekraïne

a. Verzamelbrief opvang Oekraïne (Minister van A&M)

In deze Verzamelbrief opvang Oekraïne wordt de Kamer geïnformeerd over het Clingendael rapport 'De strijd om Oekraïne en zijn ontheemden – Duivelse dilemma's dienen zich aan', het rapport 'Over komen en gaan' door onderzoeksbureau EMMA in opdracht van het WODC, reizen binnen en naar Schengengebied voor ontheemden uit Oekraïne, de grensprocedure op Schiphol en kinderopvangtoeslag voor ontheemden uit Oekraïne. De Kamer wordt tevens geïnformeerd over de toezegging door de minister-president om te kijken naar terugkeer van Oekraïense mannen.

Aangenomen. De minister van A&M zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

3. Buitenlands beleid

a. Conclusies van de coördinatiecommissie d.d. 17 december 2024, nr.41 (Minister van BZ)

De conclusies ten aanzien van de volgende onderwerpen zijn vastgesteld:

1 BNC-fiche

- 1.1 Fiche 1: Verordening vrijwillig gezamenlijk elektronisch meldformulier grensoverschrijdende detacheringen

- 2 Kamerbrief kabinetsinzet Implementatie Europees begrotingsraamwerk**
- 3 Kamerbrief over Raadsbesluit International Health Regulations**
- 4 Draft Joint Non Paper Tech and Digital Diplomacy 2.0**
- 5 (ter kennisname) Non Paper EU Union Registry fees**

b. Buitenlands beleid en internationale missies

Aan de orde geweest.

c. Diplomatieke benoemingen (Minister van BZ)

De raad stemt in met onderstaande voorgenomen ambassadeursbenoemingen:

- drs. S. Kloth tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in het Hasjemitisch Koninkrijk Jordanië, met standplaats Amman.
- drs. B.M. van Hellemond tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Helleense Republiek, met standplaats Athene.
- mr. drs. M. de Jong tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Republiek Azerbeidzjan, met standplaats Bakoe.
- drs. E. de Feijter tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Republiek Mali, met standplaats Bamako.
- drs. WA. van Ee tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in Hongarije, met standplaats Boedapest.
- drs. W.J. de Boer tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Democratische Socialistische Republiek Sri Lanka en tevens in de Republiek der Malediven, met standplaats Colombo.
- drs. M.J.J. Crompvoets tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Verenigde Republiek Tanzania en tevens in de Federale Islamitische Unie der Comoren, de Republiek Madagaskar en de Republiek Mauritius, met standplaats Dar es Salaam.
- drs. J.F.G. van Bommel tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Volksrepubliek Bangladesh, met standplaats Dhaka.
- drs. E. Schouten tot permanent vertegenwoordiger van het Koninkrijk der Nederlanden bij het bureau der Verenigde Naties en bij andere Internationale Organisaties, met standplaats Genève.
- drs. G.J.C. Bij de Vroe tot permanent vertegenwoordiger van het Koninkrijk der Nederlanden bij de Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens (OPCW) en bij het Internationaal Strafb Hof (ICC), met standplaats 's-Gravenhage.
- drs. S.A. van der Burg tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Republiek Finland, met standplaats Helsinki.
- drs. S.C.W. Ramsoekh tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Staat Koeweit en tevens in het Koninkrijk Bahrein, met standplaats Koeweit.
- J.C. Vrijland MA tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Republiek Slovenie, met standplaats Ljubljana.
- drs. H.F. de Vries tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Republiek Angola en tevens in de Democratische Republiek Sao Tome en Principe, met standplaats Luanda.
- drs. M.C.W. Peters tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in het Sultanaat Oman, met standplaats Muscat.
- drs. M. Noor tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Tsjechische Republiek, met standplaats Praag.

- mr. drs. C.J.M. Peersman tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Republiek Letland, met standplaats Riga.
- drs. M.A. Stibbe tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Republiek Italië en tevens in de Republiek San Marino, met standplaats Rome.
- drs. A.P. den Hartog tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Republiek Bulgarije, met standplaats Sofia.
- dr. A.D. Uilenreef tot Zijner Majesteits buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur in de Staat Libië, met voorlopige standplaats Tunis.

4. EU-implementatie

a. Implementatiewet verordening instantovermakingen in euro's (Minister van Financiën)

Dit wetsvoorstel voorziet in implementatie van de wijzigingen die EU-verordening 2024/886 betreffende instantovermakingen in euro's aanbrengt in de Richtlijn (EU) 2015/2366 (de herziene richtlijn betaaldiensten) en de Richtlijn 1998/26/EG (de finaliteitsrichtlijn). Het wetsvoorstel brengt niet-bancaire betaaldienstverleners (zoals betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen) onder de bescherming van de Finaliteitsrichtlijn. Hierdoor kunnen zij, als zij voldoen aan de voorwaarden van de systemen zoals bedoeld in afdeling 11A van de Faillissementswet, deelnemen aan de systemen van het Eurosysteem voor het afhandelen van overboekingsopdrachten.

Aangenomen. De minister van Financiën zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

b. Wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ter implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1069 betreffende bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen kennelijk ongegronde vorderingen of misbruik van procesrecht ('strategische rechtszaken tegen publieke participatie') (Staatssecretaris van J&V (Rechtsbescherming))

Dit wetsvoorstel implementeert Richtlijn (EU) 2024/1069 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 betreffende bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen kennelijk ongegronde vorderingen of misbruik van procesrecht ('strategische rechtszaken tegen publieke participatie', hierna: de richtlijn). Het kabinet onderschrijft het doel van de richtlijn; het is van essentieel belang dat bij publieke participatie betrokken personen, zoals journalisten, mensenrechtenverdedigers en onderzoekers, hun werk onbelemmerd kunnen doen. Hun bijdragen aan het publieke debat zijn onmisbaar in en voor een goed functionerende rechtsstaat. Op de in deze richtlijn opgenomen maatregel van zekerheidstelling voor de proceskosten en schadevergoeding na, voorziet het Nederlandse (proces)recht reeds in de door de richtlijn voorgeschreven procedurele waarborgen. Hiervoor is dus geen afzonderlijke implementatie nodig. Dit wetsvoorstel implementeert daarom uitsluitend de maatregel van zekerheidstelling door invoering van de mogelijkheid voor een verweerder om, kort gezegd, zekerheidstelling voor de proceskosten en schadevergoeding te vragen van een eiser die volgens de wederpartij misbruik van procesrecht maakt in gevallen als bedoeld in de richtlijn.

Aangenomen. De staatssecretaris van J&V (Rechtsbescherming) zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

5. Nadere Rapporten

a. Nader Rapport inzake wetswijziging Embryowet (Staatssecretaris van VWS (JPS))

Er zijn steeds meer nieuwe wetenschappelijke mogelijkheden om embryo's na te bootsen (embryomodellen). Het is niet duidelijk of de Embryowet van toepassing is op embryomodellen. Dit bleek uit de derde wetsevaluatie van deze wet. Om de balans tussen verschillende waarden (wetenschappelijke vooruitgang enerzijds en beschermwaardigheid van beginnend menselijk leven anderzijds) te behouden en duidelijkheid te creëren moet de Embryowet worden aangepast. Met deze wetswijziging wordt o.a. de juridische definitie van 'embryo' gewijzigd. Zo worden embryomodellen die een embryo volledig nabootsen onder de Embryowet gebracht. Met dit wetsvoorstel wordt naar aanleiding van een wetsevaluatie juridische duidelijkheid geschepd voor nieuwe wetenschappelijke ontwikkelingen die ten tijde van de totstandkoming van de wet nog niet voorzien waren.

Aangenomen. De staatssecretaris van VWS (JPS) zal het voorstel met nader rapport aan de Tweede Kamer doen sturen.

6. Instelling Commissies en benoemingen

a. Voorstel tot benoeming en herbenoeming van twee leden voor de Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken (CAVV) door de Nederlandse Nationale Groep van het Permanent Hof van Arbitrage (Minister van BZ)

De raad stemt in met de herbenoeming van dr. A.J.J. de Hoogh en de benoeming van dr. C.E. Rose.

b. Bindende aanbeveling van Nederlands lid van de Integriteitskamer Sint Maarten (Staatssecretaris van BZK)

De raad stemt in met de benoeming van M. Van der Sluijs-Plantz.

7. Werkprogramma's planbureaus

a. Werkplan Centraal Planbureau 2025 & het Meerjaren Onderzoeksprogramma Centraal Planbureau 2025-2027 (Minister van EZ)

Het werkplan 2025 van het Centraal Planbureau (CPB) geeft aan welke werkzaamheden het CPB in 2025 zal verrichten. Het Meerjaren Onderzoeksprogramma van het CPB geeft in bredere lijnen aan welke werkzaamheden het Planbureau zal verrichten in 2025-2027. Volgens de Aanwijzingen voor de Planbureaus wordt het werkplan van het CPB vastgesteld door de directeur van het CPB, "gehoord het gevoelen van de ministerraad". Daartoe wordt het samen met de werkplannen van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) besproken in de ministerraad. Het werkplan is op hoofdlijnen en geeft een voorschot op de prioriteiten van het CPB voor volgend jaar. Het laat daarmee ruimte voor de precieze invulling en planning. Ditzelfde geldt voor het Meerjaren Onderzoeksprogramma.

De raad neemt met instemming kennis van het werkplan CPB 2025.

b. SCP Jaarplan 2025 (Minister van VWS)

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) geeft in het Jaarplan 2025 uitwerking aan het Meerjarenplan 2021-2025. Ter voorbereiding heeft het SCP gesprekken gevoerd met departementen, lokale bestuurders en het maatschappelijk veld. De directeur van het SCP zal het Jaarplan eind december vaststellen, gehoord het gevoelen van de Ministerraad.

De raad neemt met instemming kennis van het jaarplan SCP 2025.

c. Hoofdpijnen werkprogramma PBL 2025 (Staatssecretaris van I&W)

In het Hoofdpijnen werkprogramma PBL 2025 worden de belangrijkste thema's en programma's beschreven. Conform de Aanwijzingen voor de Planbureaus wordt het werkprogramma door de directeur van het PBL vastgesteld, 'gehoord het gevoelen van de Ministerraad'.

De raad neemt met instemming kennis van het Hoofdpijnen werkprogramma PBL 2025.

8. Brief aan de Tweede Kamer inzake aanbieding rapport Mozaïek van Belangen – Naar een beter inzicht in de betrokkenheid van externen bij publieke besluitvorming (Minister van BZK)

Prof. Braun, hoogleraar openbaar bestuur en maatschappelijke democratie aan de Universiteit Leiden, heeft in opdracht van het vorige kabinet een evaluatie verricht naar het bijhouden van de openbare agenda's door bewindspersonen en de advies- en consultatieparagrafen ('lobbyparagrafen') in memories van toelichting. Het vorige kabinet heeft destijds gesteld dat wanneer uit deze evaluatiestudie zou blijken dat deze instrumenten onvoldoende effect sorteren, een traject om te komen tot een lobbyregister zou worden overwogen. In haar rapport doet prof. Braun diverse aanbevelingen om bestaande instrumenten te verbeteren en beter toe te passen. Naast de openbare agenda's van bewindspersonen en de 'lobbyparagrafen' wijst zij ook op de rol die openbare beslisnota's en het beleidskompas kunnen spelen bij het inzichtelijk maken van invloed van externen. Daarnaast geeft zij in overweging een vorm van een transparantieregister op te zetten. In het Hoofdpijnenakkoord en het Regeerprogramma van het huidige kabinet is transparantie van externe contacten van bewindspersonen een belangrijk thema. Dit geldt ook voor GRECO. Thans wordt het rapport met een korte aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer openbaar gemaakt. In het eerste kwartaal 2025 volgt een inhoudelijke reactie op de aanbevelingen van prof. Braun.

Aangenomen. De minister van BZK zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

9. Brief aan de Tweede Kamer inzake reactie op rapport Nederlandse orde van advocaten (Minister van BZK)

Op 10 oktober 2024 heeft de commissie Rechtsstatelijke toets regeerprogramma 2024 (hierna: de commissie) haar rapport gepubliceerd. Deze onafhankelijke commissie heeft van de Nederlandse orde van advocaten de opdracht gekregen om een rapport op te stellen over het rechtsstatelijke gehalte van het regeerprogramma van dit kabinet. Na publicatie van het rapport heeft de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken tijdens haar procedurevergadering op 10 oktober 2024 verzocht om een schriftelijke kabinetsreactie op het rapport. Tijdens het plenaire debat Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2025 heeft de minister van BZK al kort gereageerd op het rapport, maar toegezegd later te reageren per brief. Deze brief strekt daartoe.

Aangenomen. De minister van BZK zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

10. Brief aan de Eerste Kamer en Tweede Kamer inzake verbetering van de Erfgoedwet en erfgoedzorg (Minister van OCW)

De Erfgoedwet (2016) is in 2022 geëvalueerd. In de wet is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. Uit de evaluatie, verschillende adviesrapporten over de erfgoedzorg en de uitvoeringspraktijk kwamen punten naar voren die aandacht behoeven, waaronder punten die aanpassing van de wet of onderliggende regelgeving vragen. In de beleidsreactie op de evaluatie aan de Kamers is aangegeven dat in beeld wordt gebracht welke aanpassingen van de Erfgoedwet wenselijk zijn. Daarbij is toegezegd de Kamers in de tweede helft van 2024 een overzicht van wenselijke wijzigingen aan te bieden. Dat gebeurt met deze brief. Al met al betreft het vooral technische wijzigingen die noodzakelijk zijn om de werking en duidelijkheid van de wet te verbeteren. De wijzigingen worden door het werkveld ondersteund. De wijzigingen worden na het versturen van deze brief uitgewerkt naar concrete wijzigingsvoorstellen.

Aangenomen. De minister van OCW zal de brief aan de Staten-Generaal sturen.

11. Wetsvoorstel tot wijziging van Wet luchtvaart bevoegdheidsverdeling ten aanzien van buitenlandse luchthavens (Minister van I&W)

Deze wetswijziging van de Wet luchtvaart (Wlv) heeft slechts tot doel de bevoegdheidsverdeling ten aanzien van buitenlandse burgerluchthavens en militaire luchthavens in lijn te brengen met de bevoegdheidsverdeling zoals deze geldt ten aanzien van nationale burgerluchthavens en militaire luchthavens. Geregeld wordt dat de Minister van Defensie, al dan niet in overeenstemming met de Minister van I&W, bevoegd is om de in hoofdstuk 8A, titel 8A van de Wlv bedoelde besluiten te nemen wanneer deze een buitenlandse militaire luchthaven betreffen. Het betreft besluiten en regelingen met betrekking tot ruimtelijke beperkingen (vanwege o.a. vliegveiligheid en geluid) rondom buitenlandse luchthavens, zoals die ook rondom nationale luchthavens gelden. Het wordt logisch en wenselijk geacht om ook bij deze onderwerpen de bevoegdheidsverdeling te volgen waarvan is uitgegaan in de hoofdstukken 8 en 10 van de Wet luchtvaart. Immers, de militaire luchtvaart heeft een bijzondere positie. De karakteristieken verschillen sterk van die van de burgerluchtvaart en vraagt om specifieke expertise en beoordeling door het ministerie van Defensie. Daarbij is ook relevant dat de taken met betrekking tot ruimtelijke ordening in 2017 van het ministerie van I&W naar het ministerie van BZK zijn overgegaan en recent naar het ministerie van VRO. De vaststelling van beperkingengebieden zal altijd in overleg met het ministerie van VRO moeten plaatsvinden.

Aangenomen. De minister van I&W zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

12. TNO beschikking 2025 (Minister van EZ)

Volgens de TNO-wet dient het kabinet in te stemmen met de jaarlijks door EZ verstrekte subsidie aan TNO voor het onderzoeksprogramma van het volgende jaar. In de subsidie-beschikking staat hoeveel budget er beschikbaar is voor de Maatschappelijke uitdagingen zoals opgenomen in de Kennis en Innovatie agenda's, voor de departementale programma's (afgestemd met de betrokken departementen) en voor de uitvoering van de wettelijke taken (Mijnbouw Wet en Basisregistratie Ondergrond) en het kennisbasisonderzoek van TNO. Het gaat in totaal om ruim € 351,1 miljoen. Daarvan is zo'n € 171,5 miljoen voor de uitvoering, in samenwerking met de topsectoren, van onderzoek op de maatschappelijke thema's en sleuteltechnologieën en zo'n € 179,6 miljoen voor de departementale programma's, waarbinnen bijna € 109 mln. is voor de

uitvoering van de wettelijke taken. TNO heeft de inhoud van de programmering afgestemd met de zogenaamde regievoerders bij departementen en met de topsectoren.

Aangenomen.

13. Besluit houdende vaststelling van de transitietermijnen van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel (Minister van SZW)

Dit Besluit regelt dat de transitiedata uit de Wet toekomst pensioenen worden vastgelegd in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). De transitiedata bepalen de tussenliggende mijlpalen en de duur van de pensioenovergang. Door de transitiedata in een AMvB op te nemen wordt het in de toekomst eenvoudiger om de overgang te verlengen. In deze AMvB wordt geregeld dat de einddatum van de pensioenovergang met één jaar opschuift en dat de termijn voor de indiening van het implementatieplan wordt aangepast naar 12 maanden voor de ingangsdatum. Hiermee kunnen de werkzaamheden die gepaard gaan met de pensioenovergang beter worden gespreid in de tijd, wat ten goede komt van de uitvoering.

Aangenomen. De minister van SZW zal het besluit aan de Staten-Generaal sturen in het kader van de voorhang en na afloop van de voorhang, als de voorhang niet tot ingrijpende wijzigingen leidt, om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

14. Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 62 van de Geneesmiddelenwet (Minister van VWS)

Voor zelfzorggeneesmiddelen die uitsluitend in de apotheek of drogisterij verkrijgbaar zijn geldt dat de informatie uit de bijsluiter voldoende moet zijn voor veilig gebruik, zonder tussenkomst van een apotheker of drogist. Het moet de klant duidelijk worden gemaakt op welke wijze hij, indien gewenst, extra informatie kan krijgen, en het verkooppunt dient "verantwoorde zorg" te leveren als beschreven in artikel 62 van de Geneesmiddelenwet. De online verkoop van deze middelen is staande praktijk die breed wordt geaccepteerd. Echter is de online verkoop niet te verenigen met de letterlijke verwoording van de wet. Ook biedt de wet geen ruimte voor gewenste digitale voorlichting in het fysieke verkooppunt door een digitaal oproepbare (assistent-)drogist. Bijvoorbeeld wanneer er een keer niet voldoende (assistent-)drogisten aanwezig kunnen zijn. De regering vindt de wet op dit punt verouderd. Met het wetsvoorstel wordt de wet geactualiseerd om aan te sluiten bij de bestaande praktijk en in harmonisatie van de regels voor fysieke verkoop en online verkoop te voorzien. Daarnaast is fysieke aanwezigheid van een (assistent-)drogist niet meer een verplicht onderdeel van de minimumcriteria voor verantwoorde zorg.

Aangenomen. De minister van VWS zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

15. Brief aan de Tweede Kamer inzake Kamerbrief Toekomst van de SDE++ (klaar voor de volgende fase van de energietransitie) (Minister van KGG)

De SDE++ is een belangrijke stimulans voor de energietransitie en heeft bijgedragen aan een flinke opschaling van het aanbod van hernieuwbare energie. De energietransitie is nu in een nieuwe fase beland, met uitdagingen zoals netcongestie en achterblijvende elektrificatie en met een grotere rol voor normerend beleid. In het traject Toekomst van de SDE++ wordt gekeken welke toekomstige ontwikkeling van de SDE++ en evt. ander instrumentarium nodig is om, gegeven deze uitdagingen, de energietransitie richting 2050 passend te ondersteunen. In deze Kamerbrief wordt de stand van zaken tot nu toe gegeven. Per techniegroep worden de relevante ontwikkelingen, tussentijdse conclusies en de vervolgstappen gegeven en wordt geschetst welke

rol de SDE++ en eventueel ander instrumentarium in de toekomst zullen spelen. In alle gevallen geldt dat steun vanuit de SDE++ pas wordt afgebouwd wanneer er andere stimulerings- of normeringsinstrumenten beschikbaar zijn die voor voldoende investerings- en financieringszekerheid zorgen. De SDE++ blijft beschikbaar voor technieken die goed binnen de SDE++ passen, inclusief nieuw toe te voegen technieken die rijp zijn om verder te worden uitgerold.

Aangenomen. De minister van KGG zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

16. Brief aan de Tweede Kamer inzake aanpassing ontwikkelkader windenergie op zee (Minister van KGG)

Het ontwikkelkader windenergie op zee (hierna: ontwikkelkader) is een wettelijk verplicht instrument dat kaders stelt aan het elektriciteitsnet op zee. TenneT is wettelijk verplicht de opgenomen aansluitingen te realiseren. De opgave voor wind op zee is verdubbeld door het vorige kabinet, van 12 naar 21 gigawatt in 2030. TenneT is gevraagd hiervoor vooruit te investeren, inclusief een overprogrammering van 2 GW (dus in totaal 23 GW). Door de kabinetswissel is de besluitvorming over de vervolprogrammering (de Partijle Herziening Programma Noordzee) vertraagt. TenneT is contractuele verplichtingen aangegaan maar heeft om deze na te kunnen komen een aanvullende opdracht nodig via het ontwikkelkader. Waar dat kan wordt gewacht met deze wijzigingen tot de Voorjaarsnota, maar in sommige gevallen kan dat niet of is dat niet nodig. De aanpassingen die niet kunnen of hoeven wachten worden nu genomen. Het gaat om de volgende opdrachten:

- TenneT krijgt opdracht een survey (onderzoek met boot) uit te laten voeren voor windpark Doordewind II, zodat zij haar contractuele verplichtingen kan nakomen. Daarmee worden vertraging en hoge kosten voorkomen en een eventueel gat in de uitrol van wind op zee zo klein mogelijk gehouden.
- TenneT wordt in staat gesteld LionLink te realiseren. LionLink is een hybride interconnector tussen Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Uit onderzoek blijkt dat de maatschappelijke baten van LionLink opwegen tegen de maatschappelijke kosten.
- TenneT wordt gevraagd om de survey voor Doordewind II uit te voeren.

Aangenomen. De minister van KGG zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

17. Onderhandelingsresultaat arbeidsvoorwaarden sector Rechterlijk Macht 2024-2025 (Staatssecretaris van J&V (Rechtsbescherming))

Op 12 december 2024 is een onderhandelingsresultaat bereikt voor een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord voor de Rechterlijke Macht, na een aantal bijeenkomsten waar is gesproken over de verschillende thema's zoals werkdruk, veiligheid en financiële afspraken.

Aangenomen.

18. Wetsvoorstel tot wijziging van de Coördinatiewet uitzonderingstoestanden in verband met de modernisering daarvan, alsmede wijziging van enige andere wetten (Staatssecretaris van J&V)

Dit wetsvoorstel is onderdeel van de aangekondigde modernisering van het staatsnoodrecht. De drie wijziging van de Coördinatiewet uitzonderingstoestanden zijn beperkt en procedureel. Dit wetsvoorstel regelt allereerst dat de beperkte noodtoestand verval. Dit heeft geen grote gevolgen, omdat vrijwel alle noodwetgeving die in een beperkte noodtoestand in werking kan worden gesteld, ook al separaat en dus buiten een beperkte noodtoestand kan worden toegepast. Voorts voorziet dit wetsvoorstel erin dat voor het afkondigen van de noodtoestand en het in werking stellen van noodwetgeving voortaan kan worden volstaan met één koninklijk besluit. Ten slotte wordt het mogelijk om de noodtoestand te beperken tot het Europese deel van Nederland

of tot één van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Dit wetsvoorstel brengt geen inhoudelijke wijzigingen aan in (sectorale) noodbevoegdheden. Ook deze sectorale noodwetgeving wordt gemoderniseerd, maar dat gebeurt bij afzonderlijke voorstellen van wet door de verantwoordelijke departementen.

Aangenomen. De staatssecretaris van J&V zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

19. Wetsvoorstel tot wijziging van de Tijdelijke wet Groningen en de Mijnbouwwet in verband met de uitvoering van diverse maatregelen uit de kabinetsreactie op het rapport van de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen (Staatssecretaris van BZK (Herstel Groningen))

Het wetsvoorstel realiseert een wettelijke basis voor drie maatregelen uit de kabinetsreactie op het rapport van de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen (Nij Begun):

- De generatielange aanpak om de ereschuld in te lossen, inclusief monitoring via de Staat van Groningen (maatregel 1);
- Schadeherstel zonder onderzoek naar de schadeoorzaak op voorwaarde van daadwerkelijk herstel door het IMG (maatregel 3);
- Het instellen van een collegiaal (meerkoppig) bestuur bij SodM (maatregel 38).

Daarnaast wordt vastgelegd dat de financiële middelen die nodig zijn voor schadeafhandeling en versterking voor zo lang als dat nodig is beschikbaar worden gesteld ('koste wat kost'). Ook brengt dit wetsvoorstel de voordracht voor benoeming van leden van het bestuur van het IMG onder de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van BZK - Herstel Groningen. Tot slot schrapt het wetsvoorstel het woord 'tijdelijk' uit de citeertitel van de Tijdelijke wet Groningen, zodat duidelijk wordt gemaakt dat de inzet van het kabinet voor de inwoners van het gaswinningsgebied in Groningen en Noord-Drenthe niet van tijdelijke aard is.

Aangenomen. De staatssecretaris van BZK zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

20. Brief aan de Tweede Kamer inzake Hoofdlijnenbrief wetsvoorstel differentiatie pabo (Staatssecretaris van OCW)

In deze hoofdlijnenbrief wordt beschreven hoe het kabinet het mogelijk maakt voor hogeronderwijsinstellingen om gespecialiseerde lerarenopleidingen voor het lesgeven aan het jonge en het oudere kind te kunnen starten, naast de bestaande, brede opleiding tot leraar basisonderwijs. Deze maatregel is onderdeel van het hoofdlijnenakkoord en regeerprogramma en uitvoering van de motie De Kort c.s. (27 923, nr. 473) die vraagt vaart te maken met het wetsvoorstel. Met deze aan de Tweede Kamer toegezegde brief wordt de eerste stap gezet in het wetgevingsproces.

Om deze nieuwe opleidingen te kunnen realiseren is een wetstraject nodig waarin smalle bevoegdheden voor het lesgeven aan het jonge en oudere kind worden geregeld, evenals specifieke bekwaamheidseisen voor de gespecialiseerde leraren. In de brief worden de verschillende processtappen toegelicht. Daarnaast worden aan de Kamer keuzes toegelicht met betrekking tot de leeftijdsgrens tussen de opleidingen en de bijzondere nadere vooropleidingseisen (toelatingseisen). De start van de nieuwe opleidingen wordt verwacht in september 2029.

Aangenomen. De staatssecretaris van OCW zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

21. Besluit verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Staatssecretaris van VWS (JPS))

In het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg zijn diverse wetswijzigingen opgenomen met als doel gemeenten beter in staat te stellen te voorzien in een toereikend aanbod van specialistische jeugdhulp en gecertificeerde instellingen (GI's) voor de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Het ontwerpbesluit dat thans voorligt, betreft een uitwerking van een aantal in voormeld wetsvoorstel opgenomen delegatiegrondslagen. Met dit wijzigingsbesluit wordt in het Besluit Jeugdwet voorzien in:

- de indeling van gemeenten in regio's;
- de onderwerpen die in ieder geval moeten worden opgenomen in de regiovisie;
- de jeugdhulpvormen die minimaal regionaal moeten worden ingekocht;
- de jeugdhulpvormen waarover bovenregionale afstemming moet plaatsvinden;
- nadere eisen omtrent de intern toezichthouder van jeugdhulpaanbieders en GI's;
- categorieën van jeugdhulpaanbieders die worden uitgezonderd van de verplichting tot het aanstellen van een intern toezichthouder, de regels voor een transparante financiële bedrijfsvoering en de verplichting tot openbare verantwoording.

Aangenomen. De staatssecretaris van VWS (JPS) zal het besluit aan de Staten-Generaal sturen in het kader van de voorhang en na afloop van de voorhang, als de voorhang niet tot ingrijpende wijzigingen leidt, om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

22. Conclusies onderraden en ministeriële commissies

a. Strategische NVR d.d. 11 december 2024

Vastgesteld.

b. RAenM d.d. 17 december 2024

Vastgesteld.

1. Asielnoodmaatregelenwet (Minister van A&M)

Dit wetsvoorstel is onderdeel van een breed pakket aan maatregelen met als doel om de asielketen per direct en duurzaam te ontlasten en de instroom van asielzoekers te verminderen, zoals afgesproken in het Hoofdlijnenakkoord en nader uitgewerkt in het Regeerprogramma en de brief van 25 oktober 2024 (Kamerstukken II 2024/25, 19637, nr. 3304). Zoals aangekondigd in de brief van 25 oktober 2024 bevat het wetsvoorstel de volgende maatregelen:

1. Het terugbrengen van de duur van de asielvergunning voor bepaalde tijd tot drie jaar;
2. Het afschaffen van de asielvergunning onbepaalde tijd;
3. Het verruimen van de mogelijkheden tot ongewenstverklaring na veroordelingen;
4. Het schrappen van de voornemenprocedure;
5. Het schrappen van de mogelijkheid tot nareis (via een afgeleide asielvergunning) met meerderjarige kinderen en ongehuwde partners;
6. Het invoeren van een strengere toets voor nieuwe feiten en omstandigheden;
7. Het invoeren van een verwijtbaarheidstoets bij opvolgende aanvragen;
8. Het afwijzen van aanvragen als kennelijk ongegrond als vreemdelingen niet op gehoor verschijnen.

Aangenomen. De minister van A&M zal het voorstel om spoedadvies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

2. Wet invoering tweestatusstelsel (Minister van A&M)

Dit wetsvoorstel is onderdeel van een breder pakket aan structurele maatregelen en wetsvoorstellen, met als doel om meer bevoegdheden en maatregelen in te zetten om de asielinstroom te beperken en zo de asiel- en opvangcrisis te bestrijden. Deze maatregelen zijn aangekondigd in het regeerprogramma en nader uitgewerkt in de brief van 25 oktober 2024 (Kamerstukken II 2024/25, 19637, nr. 3304). Eén van deze maatregelen is de invoering van een tweestatusstelsel. Daarmee komt er een duidelijker onderscheid tussen de status van vluchtelingen en subsidiair beschermden, waardoor er striktere nareisvoorwaarden gesteld kunnen worden aan deze laatste groep. Verder beperkt dit wetsvoorstel de gezinsleden die in aanmerking kunnen komen voor nareis, zowel voor personen met de vluchtelingenstatus als voor vreemdelingen met de subsidiairebeschermingsstatus. Daardoor wordt de doelgroep die in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning op grond van het huidige nareisbeleid, verkleind.

Aangenomen. De minister van A&M zal het voorstel om spoedadvies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

3. Nota van wijziging bij de novelle Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring (Minister van A&M)

De Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring (Wtvb) kent een lange voorgeschiedenis. Gelet op het grote tijdsverloop dat de wetsbehandeling inmiddels in beslag neemt, zijn bepaalde onderdelen van de Wtvb verouderd en ontbreken er onmisbare voorzieningen. Ook zijn aanpassingen noodzakelijk om de Wtvb uitvoerbaar te houden. Deze nota van wijziging beoogt het wetsvoorstel weer bij de tijd te brengen.

Aangenomen. De minister van A&M zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

4. Wetsvoorstel nieuwe regels inzake huisvesting vergunninghouders (Minister van VRO)

Aangehouden tot de volgende vergadering van de RA&M.

5. Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022 in verband met de toegang tot de arbeidsmarkt voor vreemdelingen dan wel hun gezinsleden wiens verblijf in Nederland voortvloeit uit internationale verplichtingen of een wezenlijk Nederlands belang (Minister van SZW)

Dit betreft een wijziging van het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022. Deze wijziging zorgt er voor dat de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bepaalde categorieën vreemdelingen bij ministeriële regeling kan aanwijzen die in Nederland zonder tewerkstellingsvergunning arbeid mogen verrichten. Daarbij gaat het alleen om groepen vreemdelingen die door de

minister van Asiel en Migratie zijn aangewezen en waarbij die aanwijzing voortvloeit uit internationale verplichtingen of omdat met de aanwezigheid van de vreemdeling een wezenlijk Nederlands belang is gediend (artikel 3.4, vierde lid, Vreemdelingenbesluit 2000). Daarnaast kan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op basis van deze wijziging gezinsleden van deze categorieën vreemdelingen aanwijzen per ministeriële regeling om in Nederland arbeid te verrichten zonder tewerkstellingsvergunning. De minister van Sociale Zaken kan in de Regeling uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022 nadere voorwaarden stellen waaronder arbeid zonder beperking mag worden verricht in Nederland. Met de onderhavige wijziging wordt het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022 in lijn gebracht met artikel 3.4, vierde lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000. Hierdoor kan in de toekomst makkelijker worden bewerkstelligd dat aangewezen categorieën vreemdelingen en eventueel hun gezinsleden kunnen werken in Nederland en onder welke voorwaarden.

Aangenomen. De minister van SZW zal het besluit om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

6. Terms of Reference Interdepartementale Taskforce Internationale Migratie (Minister van A&M)

De oprichting van de taskforce Internationale Migratie is onderdeel van het regeerprogramma van dit kabinet. Het document (Terms of Reference) is het oprichtingsdocument voor de taskforce, bevat geen beleidsvoorstellen, maar omvat 1) doelstellingen van de taskforce, 2) organisatiestructuur van de taskforce, 3) besluitvormingsmodaliteit. De taskforce dient om de inzet op de partnerschappen uit te breiden, te verdiepen, en te verbreden – om zo terugkeer te bevorderen en instroom te beperken

Aangenomen.

c. REA d.d. 17 december 2024

Vastgesteld.

d. RFL d.d. 17 december 2024

Vastgesteld.

1. Kabinetsreactie NOVI-monitor 2024 (Minister van VRO)

Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) maakt elke twee jaar op verzoek van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening de monitor van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). In de monitor brengt het PBL in kaart in hoeverre de doelen uit de NOVI worden gehaald. De generieke conclusie van het PBL is dat het met veel zaken in Nederland goed gaat, maar dat er ook aanhoudende problemen zijn op het gebied van natuur- en milieukwaliteit. In deze kabinetsreactie wordt ingegaan op de bevindingen en aanbevelingen in de NOVI-monitor.

Aangenomen. De minister van VRO zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

2. Kamerbrief Voortgang Duurzaamheidskader Biograndstoffen (Staatssecretaris van I&W)

Voor een klimaatneutrale en circulaire samenleving in 2050 is de inzet van biograndstoffen noodzakelijk. In deze brief gaat het kabinet in op de inzet op het gebied van biograndstoffen. Er wordt uiteengezet hoe dit kabinet het verder afbouwen van het subsidiëren van laagwaardige toepassingen wil vormgeven. Daarbij volgt een overzicht van de stappen die dit kabinet zal zetten voor de ombouw van overbruggingstoepassingen en de opbouw van hoogwaardige toepassingen. Ook gaat het kabinet in op hoe een robuust en uitvoerbaar systeem van duurzaamheidsborging wordt gerealiseerd voor biograndstoffen door aan te sluiten bij de aangescherpte Europese duurzaamheidseisen van de REDIII. Voorts gaat het kabinet in op de plannen van dit kabinet rond koolstofverwijdering. In deze brief worden de motie Van Raan en de motie Van der Lee c.s. afgedaan en gaat het kabinet in op de motie Teunissen.

Aangenomen. De staatssecretaris van I&W zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

3. Kamerbrief Start Nationaal Burgerberaad Klimaat (Minister van KGG)

In deze brief informeert het kabinet over de start van het Nationaal Burgerberaad Klimaat op 18 en 19 januari 2025. 70.000 uitnodigingen voor dit burgerberaad zijn in november verstuurd en 4070 Nederlanders hebben aangegeven mee te willen doen. Representatieve loting van de 175 deelnemers kan nu op deze kenmerken plaatsvinden: leeftijd, opleiding, mening t.a.v. klimaatbeleid, geslacht en geografische spreiding. De Minister van Klimaat en Groene Groei, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, nodigt de Kamer uit om samen van start gaat. Hier is een zorgvuldig proces aan vooraf gegaan, waarin Kamer en kabinet de afgelopen twee jaar zijn gekomen tot een passende vraagstelling, ontwerp en afspraken over de opvolging van de adviezen. In de brief worden ook twee voorstellen gedaan om de kans op succesvolle opvolging te vergroten. Deze voorstellen volgen na onderzoek over succesfactoren uit binnen- en buitenlandse burgerberaden in de opvolging van adviezen. Dit onderzoek wordt als bijlage bij de Kamerbrief meegestuurd. Het kabinet heeft zich, via het Instellingsbesluit, gecommitteerd binnen 6 maanden een reactie te geven.

Aangenomen. De minister van KGG zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

4. Kabinetsreactie op het advies van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur 'Ruimtelijke ordening in een veranderd klimaat' (Minister van I&W)

De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) heeft een advies uitgebracht over de uitdagingen die we in Nederland door klimaatverandering tegen gaan komen en hoe we onze ruimtelijke ordening hierop kunnen aanpassen. Hoofdzakelijk wordt er geadviseerd om als overheid effectiever te sturen op klimaatbestendige ruimtelijke ordening om Nederland leefbaar te houden en ook in de toekomst extreem weer het hoofd te kunnen bieden. In deze brief geeft het kabinet een reactie op het advies.

Aangenomen. De minister van I&W zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

5. Kamerbrief nadere uitwerking Elke regio telt (Minister van BZK)

In het regeerprogramma staat dat elke regio telt en dat Rijksbeleid oog moet hebben voor regionale verschillen en investeren in structurele samenwerking met regio's. Het Rijk kijkt daarbij kritisch naar zijn eigen werkwijze in relatie tot regionale verschillen en investeert in de relatie met de regio's. In tien specifieke regio's gaat het kabinet samen met de regio's onder de noemer Nationaal Programma Vitale Regio's aan de slag om langjarig te werken aan de kwaliteit van wonen, werken en leven te verbeteren. In voorliggende Kamerbrief wordt de aanpak hiertoe nader uitgewerkt. Daarnaast werkt het Rijk doorlopend aan de doorontwikkeling van de beleids- en investeringslogica om beter rekening te houden met verschillen tussen regio's.

Aangenomen. De minister van BZK zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

6. Uitwerking kabinetsbesluit beschikbaarstelling extra middelen uitvoering maatregelenpakketten van provincies in het landelijk gebied (Minister van LVVN)

In deze brief informeert het kabinet de Tweede Kamer over het besluit om extra middelen toe te kennen aan de provincies Zeeland, Flevoland en Noord-Holland voor de uitvoering van maatregelenpakketten in hun landelijk gebied. Het betreft drie provincies die tot op heden minder middelen toegekend hebben gekregen voor de uitvoering van hun maatregelenpakketten voor een vitaal landelijk gebied. De maatregelenpakketten zijn integraal beoordeeld door interdepartementale rijksstoetsteams. De integrale beoordelingen tonen aan dat de pakketten met een positieve beoordeling onderbouwd bijdragen aan het realiseren van de opgaven voor landbouw, natuur, water en klimaat in het landelijk gebied. In totaal wordt € 45,5 mln. beschikbaar gesteld voor de provincies Zeeland, Flevoland en Noord-Holland. Het streven is om de beschikkingen van de op de begroting gereserveerde middelen in het eerste kwartaal van 2025 aan de provincies te doen toekomen, zodat de uitvoering van deze maatregelen kan starten.

Aangenomen. De minister van LVVN zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

7. Vervolg Lelylijn en Nedersaksenlijn (Staatssecretaris van I&W)

De Lelylijn en Nedersaksenlijn zijn beide genoemd in het hoofdlijnenakkoord en regeerprogramma. In het hoofdlijnenakkoord staat opgenomen dat het kabinet de aanleg van de Lelylijn voortzet en dat de Nedersaksenlijn een prioritair knelpunt is, zonder dat daarvoor de benodigde financiering is opgenomen in de financiële tabel. In het regeerprogramma is opgenomen dat het kabinet de prioritaire projecten Lelylijn en Nedersaksenlijn een stap verder wil brengen. Samen met de regio worden - sinds begin 2022 - zogenaamde Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT)-onderzoeken uitgevoerd naar deze lijnen. De MIRT-onderzoeken zijn dit najaar afgerond. Op 6 november 2024 stond het bestuurlijk overleg MIRT met Noord-Nederland gepland. Op dit overleg is afgesproken om voor het einde van dit jaar verder te praten over een vervolgstap voor zowel Lelylijn als Nedersaksenlijn. In de Kamerbrief worden de vervolgstappen uiteengezet.

Aangenomen. De staatssecretaris van I&W zal op een later moment een brief aan de Tweede Kamer sturen.

8. Verkenning uitvoeringsstrategie langjarige infrastructuur en woningbouw (Minister van VRO)

Voorgesteld wordt om een verkenning te starten naar de financieringsmogelijkheden ter realisatie van structuurversterkende infrastructuur in relatie tot woningbouw en verstedelijking. Hiermee wordt gewerkt aan een langetermijnperspectief voor mobiliteit om economische ontwikkeling, woningbouwontwikkeling en aanverwante verstedelijking op langere termijn, richting 2040/2050, mogelijk te maken.

Besproken.

9. Kamerbrief Tussenevaluatie Kaderrichtlijn Water (KRW) (Minister van I&W)

Een goede waterkwaliteit is essentieel voor mens en natuur: voor ons drinkwater, onze landbouw en industrie, onze recreatie en als leefgebied voor dieren en planten. De Rijksoverheid, waterschappen, provincies, gemeenten, drinkwaterbedrijven, kennisinstellingen, landbouw, industrie en natuurorganisaties werken hard aan het verbeteren van de kwaliteit van het water, onder meer via de uitvoering van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027. Het voldoen aan de doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) in 2027 is een belangrijke graadmeter voor onze waterkwaliteit. Hierop wordt extra inzet gepleegd met het KRW-impulsprogramma. Als onderdeel hiervan hebben de waterbeheerders gezamenlijk een tussenevaluatie uitgevoerd om te bepalen hoe we er voor staan halverwege de planperiode. Hierin wordt:

- Voor de KRW-doelen een beeld gegeven van waar we nu staan en een prognose gegeven van waar we naar verwachting uitkomen in 2027 met het voorziene beleid en de maatregelen;
- Ingegaan op de achterliggende oorzaken waar doelen nog niet gehaald worden;
- Beschreven welke opgaven zijn geïdentificeerd per sector en mogelijke handelingsperspectieven.

Aangenomen. De minister van I&W zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

10. Ontwerpbesluit windturbines leefomgeving (Staatssecretaris van I&W)

Aangehouden tot een volgende vergadering van de RFL.

11. Partiele herziening van het programma Noordzee (Minister van I&W)

In voorliggende stukken zijn uitwerkingsrichtingen opgenomen voor de Partiele Herziening van het Programma Noordzee 2022-2027 (PH), waarin o.a. windenergiegebieden worden aangewezen waarmee de ambitie uit het Regeerprogramma (RP) voor 50 GW windenergie op zee binnen bereik blijft, eerst gekeken wordt naar ruimte voor visserij en een zorgvuldige balans met andere activiteiten wordt bereikt. De PH wordt op basis van deze stukken verder uitgewerkt en volgens planning eind april in de MR gebracht voor besluitvorming en zal aansluitend ter inzage worden gelegd. Definitieve vaststelling is conform het Regeerprogramma voorzien voor eind 2025, opdat daarna een nieuwe Routekaart windenergie op zee door de minister KGG kan worden gepubliceerd.

Aangenomen.

e. MCOV d.d. 17 december 2024 (schriftelijk)

Vastgesteld.

1. Uitkomst Gateway Review vervanging onderzeebootcapaciteit (staatssecretaris van DEF)

Aangenomen. De staatssecretaris van Defensie zal brief aan de Tweede Kamer sturen.

2. Beëindiging van de Ministeriële Commissie Onderzeeboot Vervanging

De Ministeriële Commissie Onderzeeboot Vervanging (MCOV) wordt opgeheven. Het project onderzeeboot vervanging wordt als groot project door Defensie uitgevoerd, en waar nodig vindt politieke afstemming plaats in de Raad voor Defensie, Internationale, Nationale en Economische Veiligheid (RDINEV) en de Ministerraad.

Aangenomen.

23. Kabinetsreactie Adviesraad Migratie 'Afgewogen arbeidsmigratie: gericht arbeidsmigratiebeleid voor brede welvaart' (Minister van SZW)

Op 10 september jl. heeft de Adviesraad Migratie het adviesrapport 'Afgewogen arbeidsmigratie. Gericht arbeidsmigratiebeleid voor brede welvaart' gepubliceerd. De Adviesraad pleit voor een nieuwe visie op arbeidsmigratie, waarbij een afwegingskader op basis van brede welvaart handvatten biedt. In het rapport staat dat als arbeidsmigratie vanuit het perspectief van brede welvaart wordt beoordeeld, het in beginsel gaat om alle effecten van arbeidsmigratie die uit maatschappelijk, economisch en ecologisch oogpunt van belang zijn, niet alleen nu in Nederland, maar ook in de toekomst en elders op de wereld, in het bijzonder in de landen van herkomst. In reactie op het adviesrapport gaat de kabinetsreactie in op de essentie van het huidige beleid. Uiteengezet wordt dat het kabinet zich inzet voor een gericht en selectiever arbeidsmigratiebeleid en arbeidsmigratie wil beperken tot migratie die echt meerwaarde heeft voor ons land, zowel economisch als voor de samenleving. In het regeerprogramma staan verschillende maatregelen die invulling geven aan het selectiever en gericht maken van het arbeidsmigratiebeleid. Vervolgens wordt er ingegaan op de specifieke aanbevelingen van de Adviesraad (o.a. het vaststellen van bandbreedtes, brede welvaartstoets, adviescommissie)

Aangenomen. De minister van SZW zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

Overige punten

A. Belangrijke zaken die in de Tweede en/of Eerste Kamer aan de orde zijn geweest of op korte termijn zullen komen

1. **Motie van de leden Bikker en Omtzigt over een adviescommissie instellen die als taak heeft te adviseren welke strategie moet worden gevoerd om de toenemende rol van private equity in sectoren fors terug te dringen** (36 410, nr. 30)
  2. **Motie van het lid Olger van Dijk c.s. over het bestaande budget voor de Lelylijn gereserveerd houden en niet aanwenden voor andere doeleinden (t.v.v. 36 625-XII-7) inzake reserveren budget Lelylijn** (36 625-XII-8)
  3. **Motie van het lid Olger van Dijk c.s. over in de Balanced Approachprocedure vasthouden aan het geluidsdoel van ten minste 17%** (31 936, nr. 1188)
  4. **Motie van de leden Olger van Dijk en Grinwis over vóór 1 april komen met een aanvalsplan overlast fatbikes** (29 398, nr. 1091)
  5. **Kamerbrief over aanpak F4 vuurwerk via Wwm en WED** (28 684, nr. 750)
  6. **VWS-begroting**
- B. Behandeling van de bij de voorzitter aangemelde mondelinge onderwerpen die niet in de agenda zijn opgenomen**
1. **Advies Raad van State inzake wet op de parlementaire enquête (WPE) 2008**
  2. **Consultatie besluit neutrale uniformen BOA's**
  3. **Uitspraak Raad van State inzake intern salderen**
  4. **Noodfonds energie**
  5. **Benoeming plaatsvervangend secretaris-generaal ministerie van I&W**

Drs. M.H.G. Konings
  6. **Werkwijze kabinet**
  7. **Afscheid adjunct-secretaris G. Pool**